

เทศน์อบรมฆราวาส ณ สวนแสงธรรม
เมื่อวันที่ ๑๔ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๔๒

อะไรจะหายากยิ่งกว่าหาพระ

พระไทยเราแน่น ๆ ตลอดเวลาเลย ทุกวันนี้ยิ่งหนาแน่นขึ้น อาทิตย์หนึ่งดูจะประกาศถึงสองครั้งสามครั้ง ประกาศให้ยับขยาย ยิ่งหนาแน่นขึ้นไปทุกวัน เราก็ยังไม่ได้อบรมนะ แต่ก่อนเราอบรม ประมาณ ๑๐ วันหรืออาทิตย์หนึ่งอบรมทีหนึ่ง ๆ อบรมพระเป็นประจำเรื่อยมา จนกระทั่งมาถึงอายุเรา ๘๐ นี้อันไม่ไหวแล้วเลยหยุดไม่อบรมพระเหมือนแต่ก่อน ทีนี้เหตุการณ์บ้านเมืองก็มาเป็นอย่างนี้ เลยฟิตใหม่กลับเป็นนักเทศน์บั้นแก่แล้วเวลานี้ ทั้ง ๆ ที่ปล่อยหมดแล้ว ปล่อยหมดการอบรมแนะนำสั่งสอนพระ เวลาเทศน์ในงานต่าง ๆ ตามจังหวัดนั้น ๆ ที่เขามานิมนต์ไป ซึ่งเราก็เคยรับให้บ้างแต่ก่อน งานใหญ่ ๆ เขามานิมนต์ไป ทีนี้เลิกหมดเลยไม่เอา ไม่ว่าจะในวัดไม่ว่านอกวัดเลิกหมด

บทเวลาจะเป็นก็เป็นอย่างนี้ เกี่ยวกับชาติไทยของเรา ก็เลยต้องมาพลิกใหม่ เลยกลายเป็นเทศน์บั้นแก่ ขึ้นเวทีบั้นแก่ขึ้นไม่หยุดเสียด้วยนะ วันหนึ่งเทศน์ทีหนึ่ง ๆ เทศน์ไม่หยุด นี้อีกมาพักเฉพาะวันสงกรานต์นี้เท่านั้น วันที่ ๑๔-๑๕ ไม่ได้ไปเทศน์ที่ไหน วันที่ ๑๖ ก็จะไปเทศน์ที่สมุทรสงคราม จากนั้น วันที่ ๑๘ ก็ ก.ท.ม.สวนลุมฯ จากนั้นก็ต่อเรื่อย

เรายังแต่บั้นแก่แล้ว หาพระที่จะให้เป็นหลักเป็นเกณฑ์เป็นที่ร่มเย็นแก่ประชาชนสำหรับฝ่ายกรรมฐานเราเนี่ยหายากนะหาพระ ไม่ใช่หาได้ง่าย ๆ หาเพชรหาพลอยเราหามาเป็นเวลา ๑ ปีได้ทองคำตั้ง ๑,๐๐๐ กิโล หาพระหามาเท่าไรไม่เห็นได้เรื่อง กิโลเดียวก็ไม่ได้ มันหายากต่างกันนะ อะไรจะหายากยิ่งกว่าหาพระ หาพระดีตามแบบฉบับพระของลูกศิษย์ตถาคต พระที่จะเป็นสรณะของโลกได้หาง่ายเมื่อไร ไม่ได้ง่ายนะ

ไอ้พระโกโรโกโสไม่ต้องไปหาที่ไหน หาในเรานี้ก็เต็มตัวแล้วจะไปหาที่ไหน หาในเรานี้มันก็ล้นฝั่งแล้วจะไปหาที่ไหนมาเพิ่มอีก มันล้นฝั่งแล้ว เพราะฉะนั้นจึงว่าเพื่อพระเรามันมากต่อมาก ชั่วต่อชั่วทั้งเขาทั้งเราจนเพื่อเวลานี้ พระที่จริงจั่งตามแบบฉบับที่พระพุทธเจ้าทรงสั่งสอนจะไม่มีแล้วนะเวลานี้ มีแต่แบบเพื่อ ๆ เต็มบ้านเต็มเมือง ทั้งเขาทั้งเราเป็นแบบเดียวกัน ดำหนดิเตียนใครก็ได้มันพอ ๆ กัน เวลานี้เคลื่อนแล้วนะ

กิเลสมันรุนแรงมากไม่ตามทันได้ง่าย ๆ แต่ส่วนมากมันไม่ตาม ตามดูเรื่องราวของกิเลส มีแต่แบบวิ่งตาม แขนขาดขาขาดเพราะวิ่งตามกิเลสเต็มโลกเต็มสงสาร ที่จะตามเหตุตามผลตามร่องตามรอยดูความเคลื่อนไหวของกิเลสมันไม่มี เพราะฉะนั้นกิเลสถึงได้สุมอกออกแผ่อำนาจ คือใครก็ไม่มีเจตนาที่จะทำเพื่อกิเลสนะ ก็เข้าใจว่าทำ

เพื่ออรรถเพื่อธรรม ว่าเป็นที่ภาคภูมิใจในการทำของเจ้าของ กิเลสมันยังเอาอีกว่า ภาคภูมิใจ วิ่งตามกิเลสโดยไม่รู้เนื้อรู้ตัวแล้วก็ภาคภูมิใจ

กิเลสจะออกทางด้านวัตถุ ธรรมะออกทางด้านนามธรรม กิเลสโลกเห็นได้ง่าย เชื่อได้ง่าย เพราะเป็นด้านวัตถุ เห็นด้วยตา ได้ยินด้วยหูชัดเจน กิเลสออกกลดลายเป็น วัตถุจึงมองเห็นกันได้ง่าย แต่ธรรมเห็นกันไม่ได้ง่ายนะ เพราะเป็นนามธรรม อยู่ภายใน ใจของผู้ปฏิบัติธรรมก็จะสง่างามอยู่ภายในใจ ผลก็เป็นความสงบร่มเย็นเป็นลำดับลำดับ ภายในใจ ๆ ไม่ได้ฉายแสงออกมาข้างนอก ไม่ได้แสดงกิจกรรมภายนอกเหมือนกิเลส แสดงอยู่เต็มเหนี่ยวเวลานี้ กิเลสก็ออกเต็มเหนี่ยวนะ เราไม่รู้ว่ามันออกซิ ใครไม่รู้ เพราะมันแหลมคมมาก ปูบปับบันออกแล้ว ๆ

ดูซิแม่แต่ในห้องน้ำห้องส้วม กิเลสก็ระดับประดาตกแต่งให้เหมาะสมสวยงาม มาก แล้วผู้ทำก็ภูมิใจ ผู้เข้าไปถ่ายขี้จะแตกอยู่นอกถ่านก็ตามก็ยังภูมิใจ เพราะที่มัน สะอาดสะอาดอะไรทุกอย่าง มีแต่กิเลสวางพื้นฐานไว้เสียหมดไม่เห็น ที่นอนหอมอนมุ้ง ให้สะอาดสะอาดสดสวยงดงามตกแต่ง มีแต่เรื่องของกิเลสทั้งนั้น ไม่ได้รู้ตัว จะตำหนิ ใครไม่ได้ แต่ที่จ้ะรู้ได้ธรรมจับเข้าไปซิ เวลากิเลสออกแ่งไหนเห็นหมด ไม่เห็นไม่เรียกว่าธรรมเหนือกิเลส ไม่เรียกว่าโลกุตระธรรม คือธรรมเหนือโลก เห็นหมดเลย ออกกลดลាយไหนของกิเลสเห็นหมด ๆ

ที่นี้โลกไม่ได้สนใจดูด้วย ถึงจะดูก็ไม่ค่อยจะเห็นด้วย มันละเอียดแหลมคมมาก เกินกว่าที่เราจะไปคาดไปหมายได้ถูกต้อง กิเลสปกครองใจสัตว์จึงปกครองง่ายที่สุด แหลมคมมาก ธรรมนี้เอื้อมเข้าถึงไม่ได้ที่แรกมันปิดปุบเดียวตกห้าทวีป เพราะมันเป็น เจ้าของครองหัวใจสัตว์โลก ธรรมไม่มีทางที่จะเข้าได้ ต้องฝ่าต้องฝ่าต้องบีกต้องบิ่นต้อง รบต้องต่อสู้กันอย่างหนัก ๆ แพ้มันตลอด ๆ มาเสียก่อน แพ้ไม่ถอย แพ้เพื่อจะสู้ ต่อ ไปก็เห็นลวดเห็นลายของมันหนักเข้า ๆ ก็พอจะมองเห็นยับ ๆ แยะ ๆ ทั้งฝ่ายดีฝ่ายชั่ว พอฝ่ายดีเกิดขึ้นมามันจะเป็นคู่แข่งให้เห็นแล้ว ที่นี้มันได้เลือกแล้วที่นี้ พอธรรมแยบขึ้น มาแล้วก็เป็นคู่แข่งของกิเลส

แต่ก่อนมีแต่กิเลสทำงานอย่างเดียวไม่มีคู่แข่ง กิเลสเลยกลายเป็นเอกไปหมดไม่มี คู่แข่ง พอมีสองขึ้นมาก็เรียกเอกไม่ได้ เพราะไม่ใช่อันเดียว กิเลสอันเดียว พอมีสอง ขึ้นมานี้มันไม่ใช่เอกแล้วที่นี้ ก็เลยกลายเป็นคู่แข่งกัน ธรรมเกิดขึ้นมา อ้อ เป็นอย่างนี้ แล้วก็มาเทียบกันกับกิเลส ครั้นต่อไปมันก็เป็นคู่ฟัดคู่เหวี่ยงต่อสู้กันไป นั่นละที่นี้เห็น เงื่อนเห็นทางไปเรื่อย ๆ ที่แรกต้องเป็นอย่างนั้นด้วยกัน มันหนามากนะ ก็ต้องมีกิเลส จุงจุมุก ๆ วางรากฐานไว้ให้หมด ธรรมก็ค่อยก้าวตามไปตาม มีแต่กิเลสจุงไปวางราก ฐานให้หมด ๆ

ถ้าว่ารำคาญก็รำคาญเหลือรำคาญ ดูเรื่องของกิเลส เอาธรรมดูซิ ถ้าว่ารำคาญก็เหลือที่จะรำคาญ พอพูดเรื่องนี้เราก็ระลึกได้ที่เราพูดเรื่องยโสธร นั่นเขาก็วางให้เต็มยศนะ เขาเสริมยศให้หลวงตาบัว หลวงตาบัวจะไปเทศน์ที่จังหวัดยโสธร เจ้าอาวาสยโสธรมเคยเป็นกรรมฐาน เป็นลูกศิษย์หลวงปู่มั่น เคยอยู่หนองผือด้วยกัน ตอนนั้นท่านภาวนาดีอยู่นะ เวลาท่านเล่าภาวนาให้หลวงปู่มั่นเราฟัง เรานั่งอยู่นั้นฟังเข้าท่า ครั้นต่อไปเลยเถลเถลเป็นบ้ำบัตร์บ้ำเบอร์บอบบัตร์บอบเบอร์ เลยเถลเถลไปอยู่วัดที่ว่านี้ เขาก็เสกสรรปั้นยอเป็นเจ้าฟ้าเจ้าคุณขึ้น เป็นเจ้าคุณราชฯ อะไรไม่รู้อยู่ที่วัดนั้น เวลาเราถูกเขานิมนต์ไปเทศน์ เราก็ไปพักวัดนี้ละซี แล้วท่านก็เคยรู้เรื่องของเรามาแล้วนี่ท่านองค์นี้นะ เคยอยู่ด้วยกันมา ท่านรู้เรื่องรู้ราวมาดีทุกอย่างแล้ว

ที่นี้ท่านก็จะต้อนรับแบบของท่านนั่นละ เราผู้รับการต้อนรับมันไม่ได้แบบของท่านละซี มันคนละแบบ ท่านก็จะรับด้วยความเคารพในแบบของท่าน พอลงรถนี้ปุ๊บแล้วปุ๊บเสื่อปูพรมตั้งแต่นี้จนกระทั่งเข้าโบสถ์นะ ปูเสื่อปูพรมเป็นทางไปเลย พอลงรถปั๊บก็ให้เหยียบเสื่อเหยียบพรมเข้าไปในโบสถ์ มันจะสมเกียรติ ความหมายว่านั่นนะ ให้เกียรติเต็มที่ ทางนี้ก็ให้เกียรติเต็มที่เหมือนกัน พอลงรถไปมองเห็นที่ปูเสื่อ จับนี้ฟาดออก ๆ สองฟากทาง โอ๊ย ที่นี้พากันรีบมารื้อขนออกไปหมดเลย แล้วเราก็เดินเฉยเข้าไป นั่นต้อนรับกันแบบนี้นะ นี่ละธรรมต้อนรับกิเลส กิเลสกับธรรมต้อนรับกัน เจ้าของผู้ทำไม่รู้ นี่พูดตรง ๆ มันรู้นี้จะว่าไง มันขวางตา

ที่นี้ผู้ที่พอดัดได้จะเป็นสารประโยชน์ก็ต้องตัดกันบ้าง ถ้าไม่เป็นสารประโยชน์อะไรก็ทำแบบหุนหวกตาบอดไป เขาเอาขึ้นมาให้ก็จะเหยียบไปอย่าว่าแต่พรม ถ้าไปในสถานที่ควรเป็นอย่างนั้นก็เป็นอย่างนั้น อย่าว่าแต่เขาปูพรมให้เลย เขาจะเอาขึ้นมารดให้เราเหยียบเราก็เหยียบไป ตามสถานที่บุคคลที่ควรจะปฏิบัติต่อกันอย่างไร อันนี้พอที่จะได้สติตั้งอยู่บ้าง ไปนี้ก็ โอ๊ย จับเสื่อลากปาไปทางนี้ จับพรมปาไปทางนี้ เขาก็รีบขนกันอีกทีก็เลย เราก็เดินเข้าโบสถ์เฉย ออกมาแล้วก็ไม่พูดอะไร ไม่พูดถึงเลย แต่เจ้าอาวาสคงจะเจ็บแสบมาก แต่เจ็บแสบแบบธรรมนะ คงจะสะดุ้งใจมาก โถ เอาแล้วที่นี้ คงว่าอย่างนั้นนะ ตอนกลางคืนก็เทศน์ เทศน์เด็ดด้วยคืนนั้น ชัดเด็ดเสียด้วยนะ

ถ้าไปสถานที่ควรจะเป็นอย่างนั้นก็เป็นอย่างนั้นเอง สถานที่ควรหุนหวกตาบอดก็บอดไปไม่รู้ไม่ชี้ ฟังแต่ว่าผลที่สุดอย่าว่าแต่เขาเอาพรมมาปูเลย เขาจะเอาขึ้นมารดเราก็จะเหยียบไปได้สบายเลย ถ้าหากสถานที่ที่จะปล่อยตามสภาพ แต่สถานที่ควรจะเปลี่ยนแปลงให้เป็นคติเครื่องเตือนใจได้บ้างก็ทำอย่างที่ว่าแหละ จับเสื่อจับพรมฟาดเข้าป่า เขาไม่เคยเห็นที่ไหนก็ได้เห็น ก็เราทำเองนี่นะ โห มันหนาแน่นจริง ๆ นะจนระอาใจ ระอาใจที่จะอบรมสั่งสอนพอให้เป็นผู้เป็นคนบ้าง เอาแค่นั้นก็ยิ่งดี เพราะฉะนั้นจึงสอน

ศีลสอนธรรม สอนพุทธโธ ธัมโม เข้า ให้เป็นที่ยึด ได้แค่นี้ก็ยังมี ถ้ายังไม่ได้อะไรเลยขอให้ได้ตั้งใจของคำว่า เป็นชาวพุทธ

เราสงสารเราก็สงเคราะห์เป็นขั้นเป็นตอนไป อย่างพระพุทธเจ้าทรงพระเมตตา สงเคราะห์พวกเดียรฉัตรนิครนถ์ ที่นี้พวกเดียรฉัตรนิครนถ์มีความเลื่อมใสต่อพุทธศาสนา เลื่อมใสต่อพระพุทธเจ้า ซึ่งท่านเคยวางกฎเกณฑ์ไว้แล้วว่า ถ้าศาสนาหรือลัทธิอื่นใดก็ตามที่จะเข้ามาบวชในศาสนาของท่าน ท่านต้องให้อยู่ เรียกว่าฝึกอบรบประมาณกันไว้ก่อน ๔ เดือน เห็นว่าเป็นที่เหมาะสมแล้วถึงจะอนุญาตให้บวช ถ้ายังไม่เหมาะสมก็ต้องเลื่อนไปอีก

คืออย่างน้อยเอาไว้ ๔ เดือน กำหนดอบรมอยู่ ๔ เดือน กฎของพระพุทธเจ้าวางกับศาสนาอื่น ๆ ลัทธิอื่น ๆ ที่เขาเข้ามาเลื่อมใส จะมาเปลี่ยนเป็นพุทธศาสนาเรา ท่านต้องให้การอบรมให้เข้าอยู่ในข่ายแห่งพุทธศาสนาพอจะรับได้ก่อน แล้วท่านถึงจะรับเข้าในสำนักแล้วก็บวชให้

ที่นี้ก็ยังมีเดียรฉัตรนิครนถ์คนหนึ่ง นี่ละท่านวางเห็นใหม่ละ ควรจะเด็ดเด็ด ควรจะเฉยเฉยก็เฉยเฉยไป ควรจะหุหนวกตาบอดก็บอดไป ควรที่จะตาดิก็เอา เช่น เดียรฉัตรนิครนถ์คนนี้เขามีความเคารพเลื่อมใสพุทธศาสนา เขาก็ละจากลัทธิอื่นเข้ามา มาขอบวชในพุทธศาสนา พระพุทธเจ้าก็รับสั่งว่า ธรรมดัลลัทธิอื่น ๆ ที่จะเข้ามาบวชในพุทธศาสนา ต้องอยู่ฝึกอบรบ ท่านเรียกว่า ติตถียปริวาส ติตถียะ ได้แก่การอบรม พวกเดียรฉัตรนิครนถ์ต้องอยู่ติตถียปริวาส ๔ เดือนเสียก่อนถึงจะบวชได้

ทางนั้นขั้นทันทีเลย อ่ยว่าแต่ ๔ เดือนเลย ให้ ๔ ปีข้าพระองค์ก็จะเอาก็จะอยู่ จะฝึกทรมานไปตามกำหนดที่พระองค์เห็นว่าสมควรแล้วอย่างไร ไม่เพียง ๔ เดือน ๔ ปี ข้าพระองค์ก็จะอยู่ เอ้า ถ้าอย่างนั้นบวชเดี๋ยวนี้ แน่ะเห็นใหม่ละ ที่ว่า ๔ เดือนนั้นตัดออกทันทีเลย เอ้า ถ้าอย่างนั้นบวชเดี๋ยวนี้ นั่นละตามชั้นภูมิของคนที่จะเอาสติ ๆ ก็เอาเลย ที่ควรจะอบรมบ่มนิสัยไปเรื่อย ๆ ก็ค่อยบ่มไป ควรที่จะสอยมาบ่มเลยก็เอาเลย นี่เป็นขั้นที่จะสอยมาบ่มแล้วก็เอาเลย ก็อย่างนี้แล้วขั้นตอนพระพุทธเจ้าวางไว้เป็นลำดับ ลำด

ใครจะมาจากที่ไหนก็ตามสรุปลงแล้วว่า ถ้าไม่ได้เข้าสู่สงครามระหว่างกิเลสกับจิตด้วยจิตตภาวนาแล้วใครอย่าอวด ว่างั้นเลยนะ ใครจะเก่งทางไหน ๆ มากี่เก่ง ถ้ายังไม่ได้พัดกับกิเลสอย่างจริงจัง เอาแพ้อาชนะจริง ๆ ใครอย่าอวดนะว่างั้นเลย ความรู้ใดก็ตามว่างั้นเลย ความรู้ที่จะฆ่ากิเลสจริง ๆ นี้ไม่ใช่ความรู้ในโลกเรา นี้พูดอย่างนี้เลย เป็นความรู้ที่เกิดขึ้นของธรรมล้วน ๆ ที่เป็นธรรมจะฆ่ากิเลส ๆ ออกมาฆ่ากิเลส ความรู้ของกิเลสฆ่ากิเลสไม่ได้เลยนะ เป็นในจิตของนักภาวนามันถึงพูดได้ละซิ นี่เราหมายถึง

ธรรมะชั้นที่จะหลุดพ้น ที่จะพัดกันให้ได้เหตุได้ผลแพะชนะกันจริง ๆ ถึงขนาดที่ว่าน็อกเลย หรือเรียกว่าตายไปเลย ถ้าน็อกมันยังฟื้นนะ เอาให้ตายเลย กิเลสตายเลย

ใครจะเรียนอะไร เอากรรมนิสสัยอะไร ๆ มาใช้ก็ตาม ถ้ายังไม่ได้เข้าพัดกับกิเลส คือกิเลสมันเหนื่ออยู่แล้วพุดง่าย ๆ ใครจะเก่งขนาดไหนก็อยู่ใต้อำนาจของกิเลสทั้งนั้น ความรู้ทั้งหมดในสามแดนโลกธาตุเรา นี่ เป็นความรู้ของกิเลสผลิตให้ทั้งนั้น แล้วจะเอาความรู้ของกิเลสผลิตให้นี้มาสอนกิเลส มาฆ่ากิเลสได้ยังไง ฆ่าไม่ได้ ต้องเอาความรู้เหนื่อกิเลสมา นั่นละความรู้ประเภทนั้นไม่มีใครรู้ ที่แรกก็ต้องอาศัยพื้นเพที่พระพุทธเจ้าเอาความรู้เหนื่อกิเลสมาสอนเป็นแนวทางไว้ก่อน ก็เรียกว่าเป็นได้ทั้งเครื่องมือของกิเลส เป็นได้ทั้งเครื่องมือของธรรม เพราะกิเลสควบคุมอยู่ ใจที่ครองธรรมนั้นกิเลสครองอยู่แล้ว

เช่น เราเรียนมาแล้วนี้อาจจะมาใช้ทางใดก็ได้ ถ้าไม่ได้เข้าปฏิบัติ เข้าปฏิบัติมันก็ยังมาแบ่งสันปันส่วนไปกินได้ตลอด ๆ นะ จนกระทั่งถึงขั้นมันแบ่งไม่ได้ นั่นละเราจึงรู้เห็นชัดเลย ความรู้ประเภทที่กิเลสแบ่งไม่ได้เลย มีแต่กิเลสขาดสะบั้นไปทีเดียว ความรู้ประเภทนี้จะไม่มีที่ไหนเลย จะออกจากจิตจากธรรมล้วน ๆ เป็นธรรมล้วน ๆ ฆ่ากิเลส ล้วน ๆ เลย ความรู้นี้ไม่มีในโลกข้างนั้นเลย โลกเราโลกไหนก็ไปไม่มีความรู้ประเภทนี้ นี่ละคือความรู้กิเลสพัง สंहारแหล็ก ๆ คือความรู้อันนี้ เป็นความรู้ที่แท้จริง ฆ่ากิเลส โดยแท้จริง

ความรู้ที่เป็นความจำอย่างที่เราเรียนจดจากที่นั่นที่นี้มานี้ เอาไปใช้ได้ทั้งกิเลสทั้งธรรม ส่วนมากมีแต่กิเลสเอาไปใช้ ธรรมไม่ค่อยได้ใช้ ถ้าเป็นภาคปฏิบัติกิเลสก็ลากออกจากภาคปฏิบัติไปเสีย อยู่ในทางจกกรรมมันก็ลากออกจากทางจกกรรมเข้าเสียเข้าหมอนเสีย สู้มันไม่ได้ เดียวก็ล้มเหลว ๆ

จึงว่าใครอย่าว่าเก่งนะ ให้ขึ้นพัดกับกิเลสให้ถึงพริกถึงขิงกันเสียก่อนมาพุดได้เต็มปาก ความรู้อันนี้ไม่มีใครรู้ ความรู้ฆ่ากิเลส นี่ละเรียกว่าประเภทความรู้ฆ่ากิเลส เป็นประเภทนี้ เป็นประเภทความรู้ที่แท้จริงจริง ๆ เห็นจริง ๆ ละได้จริง ๆ ฆ่ากิเลสได้จริง ๆ ไม่ใช่ความจำ ความจำฆ่ามันไม่ได้ อย่างเราเรียนมามากน้อยฆ่ามันไม่ได้กิเลส พอรู้แนวทางของผู้มุ่งต่อธรรม ที่จะเดินตามแนวธรรมนี้ไป ถ้ารู้แบบกิเลสเอาไปครองนั้นไปถลุงนั้น รู้เท่าไรก็เป็นกิเลสทั้งหมดเลย แน่ต่างกันอย่างนั้น ความรู้ของธรรมนี้แหละกลายเป็นสมบัติของกิเลสไปแล้ว ต่างกันอย่างนั้น

ความรู้ของธรรมจริง ๆ แล้วเป็นขึ้นในหัวใจนี้หมด ไม่ต้องไปศึกษาจากใคร นั่นละธรรมแท้เป็นอย่างนั้น จะออกเป็นธรรมล้วน ๆ ออกมาสังหารกิเลส ออกรับกันเป็น

ลำดับลำดับ นี่เรียนจากไหนไม่ได้เลย ต้องเรียนจากความจริงจากเจ้าของ จะไปหาเรียนจากใครไม่ได้

ผู้ที่จะแนะแนวทางให้ก็ผู้เหนือกิเลสอยู่แล้วเสีย เช่น พระพุทธเจ้า พระอรหันต์ ท่านแนะ อันนี้ท่านเหนืออยู่แล้ว แนะนำได้ช่องทางทันที ๆ ถ้าคนธรรมดาเราแนะนำกัน แนะนำกันไม่ลง ภูมิจิตเสมอกันฟังกันได้คติจากกันธรรมดา ๆ ปลีกย่อยเล็กน้อย ถ้าความรู้เหนือกันแล้วสอนกันได้ทันที มันเป็นเครื่องวัดดวงอยู่กับนักปฏิบัติ ภูมิจิตภูมิธรรม พอแยบธรรมะออกมาเท่านั้นทางนี้อ่านแล้ว ภูมิจิตอยู่ชั้นใดภูมิใดจะบอกออกมาจากการระบายออก ออกมาจากภูมินั้นชั้นนั้น รู้ทันทีเลย นี่ละธรรมแท้เป็นอย่างนั้น

หมดแล้วที่นี้ จะให้ศิลาให้พร